

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Součkové a soudců JUDr. Antonína Koukala a JUDr. Milana Kamlacha, v právní věci žalobců a) **V.H.**, b) **A.Š.**, a c) **M. H.**, jako právních nástupců původního žalobce **S.H.**, proti žalované **České správě sociálního zabezpečení**, se sídlem v Praze, Křížová 25, o žalobě proti rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 1. 6. 2000, č. j. xxx,

t a k t o :

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalované **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Česká správa sociálního zabezpečení (dále jen „žalovaná“) napadeným rozhodnutím zamítla žádost žalobce o poskytnutí jednorázové peněžní částky podle zákona č. 39/2000 Sb. (dále jen „zákon“). Své rozhodnutí odůvodnila tím, že nárok na poskytnutí jednorázové peněžní částky mu nevznikl, neboť na účastníky zahraničního hnutí se zákon nevztahuje.

V podané žalobě (původně „opravném prostředku“) žalobce namítl, že nebyl pouze účastníkem zahraničního hnutí v SSSR, ale sloužil v Rudé armádě a později byl na vlastní žádost přeložen k I. čs. armádnímu sboru, kde byl zařazen jako kočí štábu.

Žalovaná ve vyjádření k žalobě uvedla, že žalobce nabyl vlastnosti účastníka národního boje za osvobození, na něž se zákon nevztahuje, a proto jeho žádost zamítla. Rovněž navrhla, aby soud napadené rozhodnutí jako věcně správné a zákonu odpovídající potvrdil.

Protože žalobce dne 28. 9. 2000 zemřel, vstoupili do řízení v souladu s § 6 odst. 2 zákona jako žalobci osoby uvedené v záhlaví tohoto rozsudku. Ti v replice a posléze v podání ze dne 10. 4. 2003 uvedli, že na zemřelého S. H. jako účastníka zahraničního hnutí se vztahuje zákon č. 261/2001 Sb. a proto, že žádají o přehodnocení jednorázové peněžní částky.

Ze správního spisu vyplynulo:

Ve spise je kromě jiného založena žádost S. H. jako příslušníka československé zahraniční armády o poskytnutí jednorázové peněžní částky podle zákona. K žádosti je přiložena kopie osvědčení ze dne 6. 5. 1989, č. j. 305 852/1988, vydaného Federálním ministerstvem národní obrany podle § 8 zákona č. 255/1946 Sb., ze kterého vyplývá, že S. H. byl účastníkem národního boje za osvobození jako účastník zahraničního hnutí v době od 22. října 1944 do 5. května 1945. Ve spise je dále založen dopis Ministerstva obrany adresovaný žalované, ve kterém je vysvětleno, že S. H. nesplňoval podmínku § 2 odst. 2 zákona č. 255/1946 Sb., neboť se neúčastnil bojů v polním útvaru, a proto mu bylo vydáno potvrzení jako účastníku zahraničního hnutí. K dopisu je přiloženo potvrzení, ve kterém Ministerstvo obrany potvrzuje, že S. H. konal vojenskou službu v čs. armádě v zahraničí od 22. října 1944 do 5. května 1945 u štábu 1. čs. národního pluku jako kočí a dne 18. 4. 1946 byl demobilizován. V potvrzení se dále uvádí, že je vydáno jako doplněk k vydanému osvědčení ze dne 6. 5. 1989, č. j. 305 852/1988 a to proto, že nejsou naplněny podmínky § 2 odst. 2 zákona č. 255/1946 Sb. a osvědčení v této kategorii nelze vydat.

V daném případě jde o věc, která na Nejvyšší správní soud přešla podle § 132 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“) z vrchních soudů. Podle uvedeného ustanovení ve věcech neskončených vrchními soudy, u nichž byla dána přede dnem účinnosti s. ř. s. jejich věcná příslušnost, dokončí řízení zahájená před těmito soudy Nejvyšší správní soud. Řízení o žalobách podaných podle části páté, hlavy druhé o. s. ř. ve znění účinném do 31. 12. 2002 se dokončí podle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního s. ř. s.

Žaloba není důvodná.

Žádost o poskytnutí jednorázové peněžní částky podal žalobce podle § 1 odst. 1 zákona.

Podle tohoto ustanovení se zákon vztahuje na občany České republiky, kteří splňují podmínky uvedené v § 1 odst. 1 bodě 1 písm. a) a b) a § 2 odst. 1 bodech 1 až 3 zákona č. 255/1946 Sb., a bylo jim o tom vydáno podle § 8 citovaného zákona osvědčení, nebo mají-li doklad, který osvědčení nahrazuje.

Z výše uvedeného je zřejmé, že pro vznik nároku na poskytnutí jednorázové peněžní částky je třeba současného splnění tří předpokladů – žádající osoba musí být občanem České republiky, musí splňovat podmínky uvedené v zákoně č. 255/1946 Sb. a o splnění těchto podmínek jí musí být vydáno osvědčení.

Jak je patrné ze správního spisu, byl S. H. prezentován do čs. zahraniční armády v R. 22. 10. 1944. Vzhledem k datu prezentace nemohlo v jeho případě jít o příslušníka čs. armády v zahraničí, ale pouze o osobu která konala vojenskou službu v čs. armádě v zahraničí. To ovšem za předpokladu, že se zúčastnil bojů v polním útvaru nebo byl usmrčen nebo těžce raněn. Usmrčen nebyl, těžce raněn rovněž ne (alespoň to netvrdil) a jak vyplynulo z dopisu

Ministerstva obrany ze dne 14. 4. 2000 a z potvrzení jim vydaného, bojů v polním útvaru se nezúčastnil. Z tohoto důvodu mu také nebylo v této kategorii vydáno osvědčení, které je hmotně právní podmínkou vzniku nároku. To znamená, že S. H. předpoklady pro vznik nároku na poskytnutí jednorázové peněžní částky nesplnil a žalovaná nepochybila, když jeho žádost zamítla.

Na základě výše uvedeného Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že žaloba není důvodná, a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

O nákladech řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobci v řízení úspěšní nebyli, proto právo na náhradu nákladů řízení nemají. Úspěšná žalovaná náklady řízení neuplatňovala, ostatně jí žádné nad rámec úřední činnosti nevznikly, proto jí soud právo na náhradu nákladů nepřiznal.

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 19. května 2004

JUDr. Marie Součková
předsedkyně senátu